
UNUTRAŠNJA PRAVILA ZA NORMIZACIJU – 2. dio:

Vrste dokumenata i njihovo označivanje

Zagreb, srpanj 2021.

HZN

Hrvatski zavod za norme
Croatian Standards Institute

Sadržaj

Predgovor	3
1 Svrha i područje primjene.....	3
2 Nazivi i definicije	4
3 Izvori za normizacijski rad	8
4 Vrste i označivanje dokumenata dostupnih javnosti	9
Bibliografija	16
Povijest dokumenta	17

Predgovor

Unutrašnja pravila za normizaciju (UPN) Hrvatskoga zavoda za norme (HZN) usklađena su s načelima međunarodnih i europskih organizacija za normizaciju te Kodeksom dobre prakse za normizaciju Svjetske trgovinske organizacije (WTO).

Unutrašnja pravila za normizaciju (UPN) u prvome su redu namijenjena za uporabu zaposlenicima HZN-a i tehničkim odborima, a posebno predsjednicima i tajnicima tehničkih odbora te svima koji su uključeni u izradu nacrti norma i nacrti drugih dokumenata HZN-a dostupnih javnosti.

Pravila rada hrvatske normizacije pod zajedničkim nazivom *Unutrašnja pravila za normizaciju* sastoje se od ovih dijelova:

1. dio: *Normizacija općenito, ciljevi i osnovna načela*
2. dio: *Vrste dokumenata i njihovo označivanje*
3. dio: *Izrada i donošenje hrvatskih norma i drugih dokumenata*
4. dio: *Osnivanje i rad programskih odbora*
5. dio: *Osnivanje i rad tehničkih odbora*
6. dio: *Sastavljanje i oblikovanje hrvatskih norma i drugih dokumenata dostupnih javnosti.*

Svaki od navedenih dijelova Unutrašnjih pravila za normizaciju objavljen je kao zaseban dokument i svakomu je dijelu dodijeljena jedinstvena slovna oznaka (UPN).

Korisnici su odgovorni za ispravnu primjenu tih pravila.

U skladu s odredbama Statuta HZN-a, svi prijedlozi za izmjene i dopune tih pravila podnose se HZN-u u pisanome obliku.

O izmjenama i dopunama raspravlja Tehnička uprava (TU), koja izmjene i dopune predlaže ravnatelju. Na prijedlog ravnatelja, o izmjenama i dopunama odlučuje Upravno vijeće.

Novo izdanje UPN-a objavljuje se nakon prihvaćanja izmjena i dopuna na sjednici Upravnog vijeća. U poglavlju Povijest dokumenta, navodi se oznaka novoga izdanja i datum odluke Upravnog vijeća.

Sve promjene u budućim izdanjima označavat će se jednom okomitom crtom na lijevom rubu teksta.

Četvrto izdanje ovoga dijela Unutrašnjih pravila za normizaciju, UPN 2, zamjenjuje treće izdanje UPN 2 iz 2014. godine.

1 Svrha i područje primjene

U UPN 2 utvrđuju se vrste, stupnjevi podudarnosti i načini označivanja dokumenata dostupnih javnosti Hrvatskoga zavoda za norme koji su rezultat određenog projekta Hrvatskoga zavoda za norme.

2 Nazivi i definicije

Za potrebe ovog dijela Unutrašnjih pravila za normizaciju primjenjuju se sljedeći nazivi i definicije:

2.1

normizacijski program

plan rada normizacijskog tijela s popisom trenutačnih normizacijskih poslova

[HRN EN 45020:2007, definicija 9.1]

2.2

normizacijski projekt

radni predmet u normizacijskome programu kojemu je cilj izdavanje nove, dopunjene ili prerađene norme

[CEN/CENELEC Internal Regulations - Part 2, 2020, definicija 2.2]

2.3

normativni dokument

dokument u kojemu su dana pravila, upute ili značajke za različite djelatnosti ili njihovi rezultati

NAPOMENA 1: Naziv *normativni dokument* rodni je naziv koji obuhvaća dokumente kao što su norme, tehničke specifikacije, kodeks dobre prakse i propis.

NAPOMENA 2: *Dokumentom* se smatra svaki medij na kojemu je zapisana određena informacija.

NAPOMENA 3: Nazivi za različite vrste normativnih dokumenata određuju se tako da uzimaju u obzir dokument i njegov sadržaj kao jedinstvena cjelina.

[HRN EN 45020:2007, definicija 3.1]

2.4

norma

dokument donesen konsenzusom i koji je odobrilo priznato tijelo, a koji za opću i višekratnu uporabu daje pravila, upute ili značajke za djelatnosti ili njihove rezultate radi postizanja najboljeg stupnja uređenosti u danome kontekstu

NAPOMENA: Norme se trebaju temeljiti na provjerenim znanstvenim, tehničkim i iskustvenim rezultatima i biti usmjerene prema promicanju najboljih prednosti za društvo.

[HRN EN 45020:2007, definicija 3.2]

2.5

međunarodna norma

norma dostupna javnosti koju je prihvatila međunarodna normizacijska/normirna organizacija

[HRN EN 45020:2007, definicija 3.2.1.1]

2.6

europska norma (EN)

norma koju je prihvatio CEN/CENELEC/ETSI i koja se obvezno mora implementirati kao istovjetna nacionalna norma te se moraju povući nacionalne norme koje su njoj proturječne

Napomena 1 uz natuknicu: Naziv „usklađena norma“ upotrebljava se u Uredbi (EU) br. 1025/2012 Europskog parlamenta i Vijeća, a znači europska norma, usvojena na temelju zahtjeva Europske komisije za primjenu usklađenog zakonodavstva Unije.

[CEN/CENELEC Internal Regulations - Part 2, 2020, definicija 2.5, preinačena]

2.7

dokument za usklađivanje (HD)

CENELEC-ova norma koja se obvezno mora implementirati na nacionalnoj razini, barem objavom njezina broja HD i naslova te povlačenjem svih proturječnih nacionalnih norma

[CEN/CENELEC Internal Regulations - Part 2, 2020, definicija 2.9]

2.8

nacionalna norma

norma dostupna javnosti koju je prihvatilo nacionalno normirno tijelo

[HRN EN 45020:2007, definicija 3.2.1.3]

2.9

hrvatska norma (HRN)

norma dostupna javnosti koju je prihvatio Hrvatski zavod za norme

2.10

prednorma (ENV)

dokument dostupan javnosti koji je privremeno prihvatilo normizacijsko tijelo i učinilo dostupnim javnosti kako bi se njegovom primjenom steklo potrebno iskustvo koje je osnova za izradu norme

[HRN EN 45020:2007, definicija 3.3]

2.11

hrvatska prednorma (HRS ENV)

dokument koji je privremeno prihvatio Hrvatski zavod za norme i učinio dostupnim javnosti kako bi se njegovom primjenom steklo potrebno iskustvo koje je osnova za izradu hrvatske norme

NAPOMENA 1: Prednorma na europskoj razini ima status tehničke specifikacije, tj. nije postignut konsenzus da se njezin sadržaj objavi kao norma.

NAPOMENA 2: Status hrvatske prednorme može imati samo prihvaćena europska prednorma.

2.12

proturječna nacionalna norma

nacionalna norma koja se odnosi na isto područje primjene kao EN (odnosno HD za CENELEC) i uključuje zahtjeve koji su proturječni zahtjevima EN-a (odnosno HD-a za CENELEC)

[CEN/CENELEC Internal Regulations - Part 2, 2020, definicija 2.13]

2.13

tehnička specifikacija (TS)

dokument koji je prihvatilo normizacijsko tijelo, a koji bi možda u budućnosti mogao postati norma, ali za koji se trenutačno:

- ne može dobiti potrebna potpora da se odobri kao norma;

- postoji sumnja o tome je li postignut konsenzus;
- predmet se još uvijek tehnički razvija, ili
- postoji neki drugi razlog zbog kojega se ne može odmah objaviti kao norma.

[CEN/CENELEC Internal Regulations - Part 2, 2020, definicija 2.6, preinačena]

2.14 hrvatska tehnička specifikacija (HRS)

dokument koji je prihvatio HZN, a koji bi možda u budućnosti mogao postati norma

2.15 tehnički izvještaj

dokument koji je prihvatilo normizacijsko tijelo, čiji je sadržaj obavijestan i nije prikladan za objavu kao norma ili tehnička specifikacija

Napomena 1 uz natuknicu: TR može, naprimjer, uključivati podatke dobivene istraživanjem, podatke o radu u drugim organizacijama ili podatke o „stanju tehnike“ povezanom s nacionalnim normama o određenome predmetu.

[CEN/CENELEC Internal Regulations - Part 2, 2020, definicija 2.7, preinačena]

2.16 hrvatski tehnički izvještaj (HRI)

dokument koji je prihvatio HZN, čiji je sadržaj obavijestan i nije prikladan za objavu kao norma ili tehnička specifikacija

2.17 amandman (A)

dopunski dokument uz hrvatsku normu koji treba čitati zajedno s hrvatskom normom i koji mijenja tehničke odredbe te hrvatske norme

2.18 ispravak (Ispr.)

dopunski dokument kojim se ispravlja jedna ili više pogrešaka ili nejasnoća nenamjerno unesenih u izradi ili pri tiskanju hrvatskoga normativnog dokumenta, a koje bi mogle dovesti do neispravne ili nesigurne primjene toga normativnog dokumenta

2.19 upute

dokument koji daje pravila, usmjerenje, savjete ili preporuke povezane s normizacijom

2.20 upute HZN-a (HRU)

dokument HZN-a u kojemu su dana pravila, usmjerenje, savjeti ili preporuke povezane s normizacijom

2.21 posebni nacionalni uvjeti

nacionalna značajka ili praksa koja se ne može promijeniti čak ni u duljem razdoblju, npr. klimatski uvjeti ili uvjeti električnog uzemljenja

[CEN/CENELEC Internal Regulations - Part 2, 2020, definicija 2.15]

2.22

A-odstupanje

izmjena, dopuna ili brisanje iz sadržaja EN-a (odnosno HD-a za CENELEC) koji odražavaju nacionalnu situaciju koja je odraz propisa i promjena/izmjena koje su trenutačno izvan nadležnosti nacionalnog člana CEN/CENELEC-a

NAPOMENA 1 uz natuknicu: Kad norma potpada pod direktive ili uredbe EZ-a, stav je Komisije Europskih zajednica (SL br. C 59; 1982-03-09) da je posljedica odluke Suda pravde u slučaju 815/79 *Cremonini/Vrankovich* (Izveštaji Europskog suda 1980., str. 3583.) da sukladnost s A-odstupanjima više nije obvezna i da slobodno kretanje proizvoda koji ispunjavaju takvu normu u EZ-u više ne treba ograničavati, osim prema zaštitnome postupku koji je predviđen odgovarajućom direktivom ili uredbom.

[CEN/CENELEC Internal Regulations - Part 2, 2020, definicija 2.16]

2.23

zajednička preinaka

izmjena, dopuna ili brisanje iz sadržaja referentnoga dokumenta koje je odobrio CEN/CENELEC i koji su tako postali dio EN-a (odnosno HD-a za CENELEC)

[CEN/CENELEC Internal Regulations - Part 2, 2020, definicija 2.14]

2.24

tehničko odstupanje

«od međunarodne norme u regionalnoj ili nacionalnoj normi» bilo koja razlika između tehničkog sadržaja međunarodne norme i tehničkog sadržaja regionalne ili nacionalne norme

[ISO/IEC Guide 21-1:2005, definicija 3.8]

2.25

urednička promjena

«međunarodne norme u regionalnoj ili nacionalnoj normi» bilo koja dopuštena promjena koja ne mijenja tehnički sadržaj norme

NAPOMENA: Popis dopuštenih uredničkih promjena dan je u točki 4.2.3.1.

[ISO/IEC Guide 21-1:2005, definicija 3.7]

2.26

tumačenje (IS)

dokument u kojem se daje tumačenje hrvatskoga normativnog dokumenta

2.27

nacionalni dodatak (NA)

nacionalni dokument ili dio norme koji može sadržavati obavijesti i upute za primjenu norme

3 Izvori za normizacijski rad

Izvori za normizacijski rad u Republici Hrvatskoj su:

- a) međunarodni normativni dokumenti
- b) europski normativni dokumenti
- c) dokumenti normiranih tijela drugih država
- d) izvorni hrvatski normativni dokumenti.

4 Vrste i označivanje dokumenata dostupnih javnosti

4.1 Vrste dokumenata

U Hrvatskome zavodu za norme izrađuju se i objavljuju ove vrste dokumenata dostupnih javnosti:

- hrvatska norma, HRN
- hrvatska prednorma, HRS ENV
- hrvatska tehnička specifikacija, HRS
- hrvatski tehnički izvještaj, HRI
- amandman, A
- nacionalni dodatak, NA
- ispravak, Ispr.
- upute HZN-a, HRU

Dokumenti koje objavljuje HZN mogu biti izvorni hrvatski dokumenti i hrvatski dokumenti koji nastaju prihvaćanjem međunarodnih, europskih i dokumenata normiranih tijela drugih država.

HZN objavljuje i druge vrste dokumenata čiji se sadržaj odnosi na normizacijsku djelatnost, npr. letke, brošure, kataloge itd.

4.2 Označivanje dokumenata dostupnih javnosti

4.2.1 Referencijska oznaka (broj)

Referencijska je oznaka izvornoga hrvatskog dokumenta sastavljena od slovne i brojčane oznake hrvatskog dokumenta i godine objave toga dokumenta razdvojene dvotočkom (tablica 1).

Referencijska oznaka hrvatskoga dokumenta nastalog prihvaćanjem međunarodnog, europskog ili dokumenata normiranih tijela drugih država sastavljena je od slovne oznake hrvatskoga dokumenta i slovne i brojčane oznake preuzetog dokumenta te godine objave hrvatskoga dokumenta razdvojene dvotočkom (tablica 2).

HZN može objaviti amandman, ispravak ili tumačenje samo za hrvatsku normu. Oznaka amandmana hrvatske norme, ispravka hrvatske norme ili tumačenja sastoji se od referencijske oznake hrvatske norme na koju se odnosi, oznake amandmana, ispravka ili tumačenja, odvojene kosom crtom te godine objave tog amandmana, ispravka ili tumačenja razdvojene dvotočkom (tablice 1 i 2).

Referencijska oznaka hrvatskoga dokumenta može se dopuniti dvoslovnom oznakom jezika na kojemu je tekst objavljen.

Oznaka jezika odvojena je od referencijske oznake dokumenta razmakom.

Ako se radi o višejezičnoj verziji dokumenta, oznake jezika razdvajaju se zarezom (npr. HRN EN ISO 472:2007 hr, en, fr, de).

Ako se radi o dokumentu koji je objavljen kao dvije zasebne jezične verzije, oznake jezika se spajaju crticom (spojnicom) (npr. HRN ISO 26000:2010, hr-en).

4.2.2 Označivanje izvornih hrvatskih dokumenata

Izvorni hrvatski normativni dokumenti izrađuju se samo ako za određeni predmet normizacije ne postoje međunarodni ili europski normativni dokumenti ili dokumenti normiranih tijela drugih država, a postoji potreba da se taj predmet normizacije definira normativnim dokumentom.

Način označivanja izvornih hrvatskih dokumenata prema njihovoj vrsti prikazan je u tablici 1.

Tablica 1 – Označivanje izvornih hrvatskih dokumenata

Br.	Vrsta	Slovna oznaka	Referencijska oznaka	Objašnjenje	Primjer
1	Hrvatska norma	HRN	HRN BBBB:gggg	Oznaka se sastoji od slova i brojki u nizu od 1000 naviše bez obzira na vrstu dokumenta	HRN 1015:2004
2	Hrvatska tehnička specifikacija	HRS	HRS BBBB:gggg		HRS 1111:2005
3	Hrvatski tehnički izvještaj	HRI	HRI BBBB:gggg		HRI 1236:2006
4	Upute HZN-a	HRU	HRU BBBB:gggg	Oznaka se sastoji od slova i brojki u nizu od 1 do 999	HRU 10:2005
5	Amandman	A	HRN BBBB:gggg/An:gggg	Norma može imati najviše 2 amandmana	HRN 1015:2004/A1:2006
6	Nacionalni dodatak	NA	HRN BBBB:gggg/NA:gggg	Nacionalni dodatak objavljen kao zasebni dokument	HRN EN 1990:2011/NA:2011
7	Ispravak	Ispr.	HRN BBBB:gggg/Ispr.n:gggg	Norma može imati najviše 2 ispravka	HRN 1111:2005/Ispr.1:2006
8	Nacrt hrvatske norme	nHRN	nHRN BBBB:gggg	Ispred oznake dodaje se malo slovo n	nHRN 1312:2006
9	Konačni nacrt hrvatske norme	nkHRN	nkHRN BBBB:gggg	Ispred oznake dodaju se mala slova nk	nkHRN 1312:2006
<p>Legenda: BBBB = brojčani dio oznake gggg = godina izdanja n = broj amandmana ili ispravka</p>					

4.2.3 Hrvatski dokumenti nastali prihvaćanjem međunarodnih i/ili europskih dokumenata

Hrvatski zavod za norme prihvaća kao hrvatske dokumente ove vrste međunarodnih i europskih dokumenata:

- norma (IEC, ISO, EN, ETS)
- dokument za usklađivanje (HD)
- prednorma (ENV)
- tehnička specifikacija (TS)
- javno dostupna specifikacija (PAS)
- tehnički izvještaj (TR)
- upute (Guide)
- amandman
- ispravak
- tumačenje (IS).

Norme međunarodnih organizacija za normizaciju ili normiranih tijela drugih država prihvaćaju se kao istovjetne ili preinačene hrvatske norme.

Norme i dokumenti za usklađivanje (HD) europskih organizacija za normizaciju prihvaćaju se samo kao istovjetne hrvatske norme.

Međunarodni/europski dokumenti koji nisu norme mogu se prihvatiti kao istovjetni ili preinačeni hrvatski dokumenti koji nisu norme.

Normativni dokumenti normiranih tijela drugih država, kao npr. DIN, BS mogu se prihvatiti kao istovjetni ili preinačeni hrvatski normativni dokumenti.

Druge vrste međunarodnih i europskih dokumenata te dokumenti normiranih tijela drugih država mogu se prihvatiti kao hrvatski dokumenti uz poseban postupak ocjenjivanja koji provode odgovarajuća stručna tijela HZN-a.

4.2.3.1 Istovjetno prihvaćanje

Istovjetnost hrvatske norme s prihvaćenom međunarodnom, europskom ili normom normiranih tijela drugih država znači da je ono što je prihvatljivo prema uvjetima te norme prihvatljivo i prema hrvatskoj normi, i obratno, zbog čega usklađenost s tom normom znači i usklađenost s hrvatskom normom, tj. ispunjava se načelo „i obratno“.

Načelo „i obratno“ ispunjavaju i hrvatski dokumenti koji nisu norme, a koji su istovjetni s prihvaćenim međunarodnim, europskim ili dokumentima normiranih tijela drugih država.

Hrvatska norma istovjetna je s međunarodnom, europskom normom i dokumentom za usklađivanje ili normom normiranih tijela drugih država ako je:

- a) hrvatska norma istovjetna s obzirom na tehnički sadržaj, strukturu i izričaj ili
- b) hrvatska norma istovjetna s obzirom na tehnički sadržaj, ali sadrži manje uredničke promjene.

Hrvatski dokument koji nije hrvatska norma istovjetan je s međunarodnim ili europskim dokumentom i dokumentom normiranih tijela drugih država ako je:

- a) hrvatski dokument istovjetan s obzirom na tehnički sadržaj, strukturu i izričaj, ili
- b) hrvatski dokument istovjetan s obzirom na tehnički sadržaj, ali sadrži manje uredničke promjene.

Manje uredničke promjene dopuštene u hrvatskim normama su sljedeće:

- zamjena decimalne točke decimalnim zarezom
- ispravci tiskarskih pogrešaka i promjene obrojčivanja stranica
- ispuštanje teksta na jednome ili više jezika u višejezičnoj, međunarodnoj ili europskoj normi
- unošenje tehničkih ispravaka međunarodnih ili europskih norma, ili norma normiranih tijela drugih država ili amandmana tih norma
- promjena naslova radi dosljednosti s postojećim nizom hrvatskih norma
- zamjena izraza *ova međunarodna norma* izrazom *ova hrvatska norma*
- unošenje bilo kojega hrvatskog teksta kao obavijest (npr. dodataka za obavijest koji ne mijenjaju odredbe međunarodne norme, ne dopunjuju ih ili ih ne ispuštaju); primjeri su teksta za obavijest savjeti korisnicima, upute za učenje ili predloženi obrasci ili izvještaji
- ispuštanje obavijesnoga uvodnog teksta međunarodne norme
- promjena izričaja utvrđena u točki 3.9 uputa ISO/IEC Guide 21-1 pri prihvaćanju međunarodne norme na nekom od službenih jezika, zamjena pojedinih riječi ili izraza u hrvatskoj normi koja prihvaća međunarodnu normu sinonimima radi očuvanja standardne jezične uporabe u Republici Hrvatskoj.

Manje uredničke promjene dopuštene u hrvatskim dokumentima koji nisu norme iste su kao za hrvatske norme.

NAPOMENA: Bilo koja promjena u slogu dokumenta (npr. povezano s obrojčivanjem stranica, vrstom slova i veličinom slova itd.), posebno u elektroničkome okruženju, ne utječe na razinu podudarnosti.

Za istovjetno prihvaćene međunarodne i europske dokumente te dokumente normiranih tijela drugih država primjenjuje se jednostruko obrojčivanje za prihvaćanje norma i jednostruko obrojčivanje s nacionalnom oznakom vrste kada se prihvaćaju međunarodni i europski dokumenti te dokumenti koji nisu norme (tablica 2). Radi transparentnosti i prepoznatljivosti, pri istovjetnome prihvaćanju broj hrvatskoga dokumenta isti je kao i broj prihvaćenog dokumenta.

Tablica 2 – Označivanje hrvatskih dokumenata koji su istovjetno prihvaćeni međunarodni/europski dokumenti iste vrste

Br.	Vrsta dokumenta	Referencijska oznaka izvornoga dokumenta	Hrvatska referencijska oznaka	Primjer
1	Norma	EN BBBB:yyyy	HRN EN BBBB:gggg	HRN EN 15024-2:2018 HRN EN 303 316 V1.2.1:2018
		EN ISO BBBB:yyyy	HRN EN ISO BBBB:gggg	HRN EN ISO 9001:2015
		EN IEC BBBB:yyyy	HRN EN IEC BBBB:yyyy	HRN EN IEC 60238:2018
		EN ISO/IEC BBBB:yyyy	HRN EN ISO/IEC BBBB:yyyy	HRN EN ISO/IEC 17011:2017
		ISO BBBB:yyyy	HRN ISO BBBB:gggg	HRN ISO 25123:2004
		IEC BBBB:yyyy	HRN IEC BBBB:gggg	HRN IEC 1324:1999
		ETS BBBB:yyyy	HRN ETS BBBB:gggg	HRN ETS 12345:2006
2	Dokument za usklađivanje ¹	HD BBBB:yyyy	HRN HD BBBB:gggg	HRN HD 123:2003
3	Prednorma ²	ENV BBBB:yyyy	HRS ENV BBBB:gggg	HRS ENV 4593:2001
4	Tehnička specifikacija ³	UST/TS BBBB:yyyy	HRS UST/TS BBBB:gggg	HRS IEC/TS 123: 2006
5	Javno dostupna specifikacija ⁴	UST/PAS BBBB:yyyy	HRS UST/PAS BBBB:gggg	HRS IEC/PAS 12876:2006
6	Tehnički izvještaj ⁵	UST/TR BBBB:yyyy	HRI UST/TR BBBB:gggg	HRI ISO/TR 7654:2004
		CR BBBB:yyyy	HRI CR BBBB:gggg	HRI CR 9876:2000
7	Upute	UST Guide BBBB:yyyy	HRU UST Guide BBBB:gggg	HRU ISO Guide 12:2006
		UST EG BBBB:yyyy	HRU UST EG BBBB:gggg	HRU ETSI EG 202 235 V1.1.1:2006
		UST/EG BBBB:yyyy	HRU UST/EG BBBB:gggg	HRU CLC/EG 12345:2006
8	Amandman koji se prihvaća kao poseban dokument	EN BBBB:yyyy/An:yyyy	HRN EN BBBB:gggg/An:gggg	HRN EN 12345:2001/A1:2006
		ISO BBBB:yyyy/Amdn:yyyy	HRN ISO BBBB:gggg/An:gggg	HRN ISO 15706-1:2004/A1:2011
		IEC BBBB:yyyy/amn:yyyy	HRN IEC BBBB:gggg/An:gggg	HRN IEC 60730-2-17:2007/A2:2008
9	Ispravak koji se objavljuje kao poseban dokument	EN BBBB:yyyy/AC:yyyy	HRN EN BBBB:gggg/Ispr.n:gggg	HRN EN 1234:2001/Ispr.1:2006
		ISO BBBB:yyyy/Cor n:yyyy	HRN ISO BBBB:gggg/Ispr.n:gggg	HRN ISO 14648-2:2008/Ispr.1:2010
		IEC BBBB:yyyy/Corr.n:yyyy	HRN IEC BBBB:gggg/Ispr.n:gggg	HRN IEC 62368-1:2010/Ispr.1:2011
10	Tumačenje	EN BBBB:yyyy/ISn:yyyy	HRN EN BBBB:gggg/ISn:gggg	HRN EN 60898-1:2003/IS3:2007
		IEC BBBB:yyyy/ISn:yyyy	HRN IEC BBBB:gggg/ISn:gggg	HRN IEC 60825-2:2007/IS1:2008
¹ Dokument za usklađivanje objavljuje CENELEC. CEN je također objavio nekoliko HD dokumenata. ² Prednorme (ENV) je objavljivao CEN. Umjesto prednorma CEN sada objavljuje tehničke specifikacije, TS. ³ Tehničke specifikacije objavljuju ISO, IEC, CEN, CENELEC i ETSI. ⁴ Javno dostupne specifikacije objavljuju ISO i IEC. ⁵ Tehničke izvještaje objavljuju ISO, IEC, CEN, CENELEC i ETSI. CEN je tehničke izvještaje prije objavljivao pod oznakom CR.				
Legenda: UST = ustanova koja je izdala međunarodni/europski dokument BBBB = broj međunarodnog/europskog dokumenta n = broj amandmana, ispravka ili tumačenja gggg = godina objave hrvatskoga dokumenta yyyy = godina objave međunarodnog/europskog dokumenta				

Za istovjetno prihvaćanje međunarodnog/europskog dokumenta kao hrvatskoga dokumenta druge vrste primjenjuje se jednostruko obrojčivanje s nacionalnom oznakom vrste dokumenta u koji prihvaćamo taj dokument (tablica 3).

NAPOMENA: CENELEC-ov dokument za usklađivanje može se prihvatiti samo kao hrvatska norma.

Tablica 3 – Primjeri označivanja hrvatskih dokumenata koji su nastali istovjetnim prihvaćanjem međunarodnoga/europskoga dokumenta s promjenom vrste

Br.	Vrsta normativnog dokumenta	Referencijska oznaka izvornoga dokumenta ¹	Hrvatska referencijska oznaka	Primjer
1	Tehnička specifikacija	UST/TS BBBB:yyyy	HRN UST/TS BBBB:gggg	HRN IEC/TS 123:2006
2	Upute	UST Guide BBBB:yyyy	HRN UST/Guide BBBB:gggg	HRN ISO/IEC Guide 43-1:2007
¹ Za ETSI-jeve dokumente uz oznaku ustanove i vrste dokumenta uzima se broj verzije Vx.x.x kao sastavni dio referencijske oznake.				
NAPOMENA 1: TS je prihvaćen kao hrvatska norma. NAPOMENA 2: ISO/IEC-ove upute prihvaćene su kao hrvatska norma.				
Legenda: BBBB = brojčana oznaka međunarodnoga/europskoga dokumenta UST = ustanova koja je izdala međunarodni/europski dokument gggg = godina objave hrvatskoga dokumenta yyyy = godina objave međunarodnoga/europskoga dokumenta				

4.2.3.2 Prihvaćanje međunarodnih norma s preinakama

Hrvatska norma preinačena je u odnosu na međunarodnu normu ako su tehnička odstupanja koja su dopuštena jasno naznačena i objašnjena.

Hrvatska norma odražava strukturu međunarodne norme, ali su promjene strukture dopuštene ako omogućuju lakšu usporedbu sadržaja dviju norma.

Preinačene norme mogu uključivati i promjene dopuštene pri razini podudarnosti *istovjetno*.

Preinačene hrvatske norme mogu uključivati sljedeće slučajeve:

- a) „Hrvatska norma sadrži manje“
Hrvatska norma vrijedi samo za podskup izbora mogućih u međunarodnoj normi, sadrži blaže zahtjeve itd.
- b) „Hrvatska norma sadrži više“
Hrvatska norma dodaje neke aspekte ili vrste, sadrži strože zahtjeve, uključuje dodatna ispitivanja itd.
- c) „Hrvatska norma mijenja dio međunarodne norme“
Dio je sadržaja istovjetan, ali hrvatska norma sadrži neke druge zahtjeve.
- d) „Hrvatska norma omogućuje alternativni izbor“
Hrvatska norma sadrži odredbu jednakog statusa koja se može upotrebljavati kao alternativa onoj u međunarodnoj normi.

Hrvatska norma koja je preinačena u odnosu na međunarodnu normu znači da ono što je prihvatljivo prema uvjetima međunarodne norme nije prihvatljivo i prema hrvatskoj normi i obratno, zbog čega usklađenost s međunarodnom normom ne znači i usklađenost s hrvatskom normom, tj. ne ispunjava se načelo „i obratno“.

Naziv *preinačena (modified)* dodaje se uz referencijsku oznaku međunarodne norme (slova, broj i godina izdanja), koja je preinačeno prihvaćena kao hrvatska norma, razdvojeno zarezom.

4.2.4 Hrvatski dokument koji je prihvaćeni međunarodni dokument iste ili slične vrste s preinakama

Označivanje hrvatskoga dokumenta koji je prihvaćeni međunarodni dokument s preinakama koje su dopuštene u uputama ISO/IEC Guide 21-1 u točki 4.3, a iste je ili slične vrste, jednako je označivanju hrvatskoga dokumenta koji je istovjetno prihvaćeni međunarodni dokument uz dodavanje oznake stupnja podudarnosti *preinačeno*, kako je navedeno u točki 4.2.3.2.

Hrvatski zavod za norme ne objavljuje međunarodne dokumente s tehničkim preinakama koje nisu navedene u točki 4.2.3.2.

PRIMJER: HRN 1111:2006, *Valovodni tip dielektričnog rezonatora (IEC 12345:2000, preinačena)*.

NAPOMENA: Hrvatska norma koja je prihvaćena međunarodna norma s preinakama obavijesne naravi smatra se istovjetnim prihvaćanjem.

4.2.5 Hrvatski dokument koji je prihvaćeni međunarodni dokument s preinakama i s promjenom vrste

Ako se kao hrvatski dokument prihvati međunarodni dokument s preinakama koje su dopuštene u uputama ISO/IEC Guide 21-1 u točki 4.3, tj. tehnička su odstupanja dopuštena uz njihovo jasno utvrđivanje, naznačivanje i objašnjenje s promjenom vrste, za označivanje se primjenjuje poseban nacionalni broj, kako je navedeno u točki 4.2.2.

4.3 Nacionalni dodaci

Nacionalni se dodaci u pravilu izdaju kao zasebni dokumenti. Ako se izdaju kao dio norme, napomena o postojanju nacionalnih dodataka mora biti u nacionalnome predgovoru norme.

U nacionalnim dodacima daju se obavijesti o nacionalnim uvjetima (posebni nacionalni uvjeti, zahtjevi u hrvatskim propisima, uredničke promjene i tehničke preinake, zajedno s njihovim obrazloženjem). U određenim slučajevima (npr. eurokodovi), izrađuju se nacionalni dodaci s nacionalno određenim parametrima i odredbama koji su predviđeni u europskoj normi.

Hrvatskoj normi koja je istovjetno prihvaćena europska norma ili istovjetno prihvaćeni dokument za usklađivanje može se dodati obavijesni dodatak o nacionalnom odstupanju zbog zahtjeva u hrvatskim propisima (npr. A-odstupanje od europske norme) i obavijest o uredničkim preinakama.

Odredbe prihvaćene europske norme ne smiju se mijenjati nacionalnim dodatkom.

Ako su u normu uključeni nacionalni dodaci, označuju se oznakama NA, NB, NC itd.

Bibliografija

- [1] Zakon o normizaciji (NN 80/2013)
- [2] Uredba o osnivanju Hrvatskoga zavoda za norme (NN 154/2004; NN 44/2005, NN 30/2010, 34/2012, 79/2012)
- [3] Uredba (EU) broj 1025/2012 Europskoga parlamenta i Vijeća o europskoj normizaciji
- [4] Statut Hrvatskoga zavoda za norme, veljača 2011., konsolidirana verzija
- [5] HRN EN 45020:2007, *Normizacija i srodne djelatnosti – Rječnik općih naziva (ISO/IEC Guide 2, EN 45020:2006)*
- [6] UPN 1:2021, *Unutrašnja pravila za normizaciju – 1. dio: Normizacija općenito, ciljevi i osnovna načela*
- [7] UPN 3:2021, *Unutrašnja pravila za normizaciju – 3. dio: Izrada i donošenje hrvatskih norma i drugih dokumenata*
- [8] UPN 4:2021, *Unutrašnja pravila za normizaciju – 4. dio: Osnivanje i rad programskih odbora*
- [9] UPN 5:2021, *Unutrašnja pravila za normizaciju – 5. dio: Osnivanje i rad tehničkih odbora*
- [10] UPN 6:2021, *Unutrašnja pravila za normizaciju – 6. dio: Sastavljanje i oblikovanje hrvatskih norma i drugih dokumenata dostupnih javnosti.*
- [11] ISO/IEC Guide 21-1:2005, *Regional or national adoption of International Standards and other International Deliverables – Part 1: Adoption of International Standards,*
- [12] ISO/IEC Guide 21-2:2005, *Regional or national adoption of International Standards and other International Deliverables – Part 2: Adoption of International Deliverables other than International Standards*
- [13] ISO/IEC Directives, (svi dijelovi)
- [14] CEN/CENELEC Internal Regulations (svi dijelovi)
- [15] ETSI Directives, V41

Povijest dokumenta

Izdanje br.	Datum objave:	Status
1	2007-9-18	Doneseno na 24. sjednici Upravnoga vijeća
2	2009-06-19	Usvojeno elektroničkim glasovanjem Upravnoga vijeća
2		2. izdanje ispravljeno 2009-07-10
3	2014-02-20	Doneseno na 11. sjednici Upravnoga vijeća
4	2021-07-15	Doneseno na 3. sjednici Upravnoga vijeća